

zákona pouze k obživě vdovy vyhrazeným. Důsledkem toho nelze toto osobní živnostenské oprávnění vdovy ani v celku ani po částech přenést na jiného. Ale v souzeném případě nejde vůbec o zakázaný převod tohoto oprávnění žalované strany, nýbrž o její smluvní závazek učiniti vůči příslušnému úřadu prohlášení, že se vzdává svého oprávnění pod podmínkou, že žalobci bude žádaná koncese autodrožkářské živnosti udělena. Převzetí takového závazku není zakázáno, koncese sama není tím převedena na jinou osobu, nýbrž celý postup má jen příslušnému úřadu umožniti, aby byla žalobci udělena nová koncese, aniž by se počet dosavadních koncesí zvýšil. Tím není prejudikováno samostatnému rozhodnutí příslušného koncesního úřadu, zda vezme smluvené vzdání se na vědomí a zda je uzná za dostatečný a způsobilý předpoklad pro žádané propůjčení nové koncese. Žalobci přísluší nárok vůči žalované, aby tyto zákonem nezakázané kroky, k nimž se smluvně zavázala, také vykonala a aby tím se své strany ulehčila žalobci nabytí nové koncese. Bylo proto v této části dovolání vyhověno.

Správně však odvolací soud rozpoznal a uznal, že smlouva ze dne 26. dubna 1933 jest nicotná potud, pokud se strany dohodly na tom, že žalobce v případě zamítnutí jeho žádosti o propůjčení nové koncese ve skutečnosti měl provozovati živnostenské oprávnění žalované na vlastní účet a nebezpečí, jak sám v žalobě uvádí, ačkoliv podle smlouvy měl živnost provozovati jako náměstek žalované. Odvolací soud výstižně odůvodnil, že je-li živnost vedena jinou osobou, avšak na její vlastní účet, není vedoucí osoba náměstkem ve smyslu poslední věty odst. 5 § 7 uved. zák. po případě ve smyslu ustanovení § 55 živn. ř., a že za náměstka ve smyslu uvedených zákonných ustanovení lze pokládati jen toho, kdo provozuje živnost na účet majitele koncese (srov. rozh. č. 9734 Sb. n. s.). Pokud tudíž in eventum úmysl smluvců se nesl k obcházení zákona a k založení zakázaného pachtovního poměru, byla žaloba právem zamítnuta.

Čís. 17204.

Povinnost společníků společnosti s omezeným ručením (zák. č. 58/1906 ř. z.) k zaplacení kmenových vkladů jest bezvýjimečná, nepominutelná a nelze ji omeziti ani za souhlasu ostatních společníků.

Byla-li společníku uložena povinnost vplatiti kmenový vklad v hotovosti, nemůže se této povinnosti zprostiti tím, že převezme na místě společnosti závazek zaplatiti věřiteli společnosti částku jí zapůjčenou a že právní povaha této zápůjčky byla za souhlasu zúčastněných do datečně změněna v plnění peněžitého vkladu.

(Rozh. ze dne 1. února 1939, Rv II 486/38.)

Srov. rozh. č. 5063 Sb. n. s.

Žalobkyně se na žalovaném společníku firmy J. B-ský a spol., společnosti s ručením omezeným v T., domáhá poddlužnickou žalobou (§ 308 ex. ř.) zaplacení 51.750 Kč s přísl., tvrdíc, že žalovaný vstoupil do uvedené společnosti s ručením omezeným s kmenovým vkladem 69.000 Kč, na který složil hotově jen 17.250 Kč, kdežto zbytek měl zaplatiti ve lhůtách stanovených valnou hromadou. Žalovaný namítl, že společnosti s ručením omezeným, jejímž jest společníkem, není nic dlužen, ježto se s Otakarem D., jenž zapůjčil firmě J. B-ský a spol. 130.000 Kč a jenž nemohl vyhověti žádosti žalovaného a ostatních společníků, aby zapůjčil žalovanému částku nutnou na zaplacení jeho kmenového vkladu, a s ostatními všemi společníky se dohodl, že nedoplatek žalovaného bude zaplacen ze 130.000 Kč zapůjčených Otakarem D. řečené firmě. Žalobě vyhověly soudy všech tří stolic, nejvyšší soud z těchto

d ů v o d ů:

Rozhodnutí sporu závisí na rozřešení otázky, jakým způsobem měl žalovaný jako společník firmy J. B-ský a spol., společnosti s ručením omezeným v T., vyhověti své povinnosti vplátiti kmenový vklad jím převzatý podle § 63 zák. ze dne 6. března 1906, č. 58 ř. z. Podle řečeného zákonného ustanovení je každý společník povinen vplátiti kmenový vklad jím převzatý v plné výši podle společenské smlouvy a usnesení společníky platně učiněných; pokud není společenskou smlouvou nebo platně učiněným usnesením o změně nic jiného ustanoveno, jest učiniti vplaty na kmenové vklady všemi společníky podle poměrů jejich kmenových vkladů, jež mají býti plněny v hotovosti. Podle zjištění nižších soudů vstoupil žalovaný dle notářského spisu ze dne 29. dubna 1933 do společnosti s kmenovým vkladem 69.000 Kč, na který složil hotově 17.250 Kč, kdežto zbytek měl zaplatiti ve lhůtách stanovených valnou hromadou. Nedoplatek kmenového vkladu 51.750 Kč je dále dle zápisů na kontě žalovaného nezapraven, zejména není v knize podílníků žádný zápis, že by žalovaný ať již vlastními nebo půjčenými penězi byl doplatil chybějící částku 51.750 Kč, přes to však potvrdili jednatele společnosti ve zprávě ze dne 7. září 1933 (§ 26, odst. 3, zák. č. 58/1906 ř. z.), že žalovaný kmenový vklad 69.000 Kč plně a hotově složil. Kmenové vklady jsou úvěrovým podkladem společnosti s ručením omezeným a zákon pečuje četnými předpisy rázu velícího o to, aby věřitelé mohli po celou dobu trvání společnosti s nimi počítati a na ně se spolehnouti. Povinnost k jejich zaplacení jest povinností bezvýjimečnou, neprominutelnou a neomezitelnou, a to ani se souhlasem ostatních společníků (rozh. č. 5063 Sb. n. s.). Žalovaný snaží se dolíčiti v dovolání, že učinil zadosť své povinnosti tím, že v době, když ministerstvo vnitra žádalo změnu společenské smlouvy v tom smyslu, že měl složit zbytek upsaného podílu v hotovosti, společníci se dohodli na tom, aby ze zá půjčky 130.000 Kč společníkem Otakarem D. společnosti poskytnuté

bylo použito 51.750 Kč ke krytí zbytku kmenového vkladu dovolatelova, kdežto věřitel se vzdal práva žádati hotové vrácení této částky na společnost, takže peněžní prostředky, které společnost měla dostati od žalovaného, byly jí skutečně dány k dispozici. Ale těmito vývodům dovolatelovým nelze přisvědčiti již se zřetelím na právní předpisy zákona. Byla-li žalovanému uložena povinnost vplatiti kmenový vklad v hotovosti — o nějakém věcném plnění na kmenový vklad (přínos, apport) není tu vůbec zmínky, — nemohl se této povinnosti zbaviti tím, že místo společnosti převzal závazek zaplatiti věřiteli společnosti částku 51.750 Kč jí zapůjčených a že právní povaha této zápůjčky za souhlasu zúčastněných byla dodatečně změněna v plnění peněžního vkladu.

Právním dospěly proto nižší soudy k úsudku, že tato transakce, i kdyby se byla stala, je vůči věřitelům společnosti bez významu a že zažalovaná pohledávka je tedy po právu.

Čís. 17205.

Žalobou podle čl. XLII uvoz. zák. k c. ř. s. nemůže se ten, komu byla určitá věc (vkladní knížka) protiprávně odňata, domáhati toho, aby zcizitel pod přísahou seznal, jak s odňatou věcí naložil, je-li účelem žaloby, aby poškozený zjistil, zda má pachatel ještě odňatou věc.

(Rozh. ze dne 2. února 1939, Rv I 2974/38.)

Žalovaná Aloisie Č. otevřela násilím za pomoci druhého žalovaného Karla Č, zásuvku žalobcovu stolu a našla tam vkladní knížky v žalobě přesně popsané. Druhý žalovaný Karel Č. mimo to obstaral na příkaz své žalované otevření pancéřové schránky u Z. banky a odtamtud vyzvedl vkladní knížky žalobcovy. Žalobce se domáhá na žalovaných jednak, aby bylo uznáno právem, že žalovaní jsou povinni udati žalobci pod přísahou, jak bylo naloženo s vkladními knížkami (blíže popsanými), odcizenými začátkem ledna 1938 ze žalobcovu držení, kde jsou ony vkladní knížky uloženy, po případě, za jakých podmínek jsou tam uloženy, zda jsou v úschově nějakého uschovatele, proti kterým dokladům a za jakých formalit lze žádati jejich vydání, zda na těchto vkladních knížkách zůstaly nevybrány tytéž vklady, které na nich byly vykázaný, po případě, zda a jakou částkou peníze z oněch vkladních knížek byly kterýmkoliv ze žalovaných vybrány a kde jsou, po případě, na které vkladní knížky, u kterých ústavů byly tyto peníze uloženy, kde se tyto knížky nacházejí a jsou uloženy (jsou-li v úschově nějakého uschovatele, proti kterým dokladům a za jakých formalit lze žádati jejich vydání) a udati všechno správně a úplně, co jim jest o zašantročení peněz na těchto knížkách uložených známo, jednak vydání pokladních